

Institut d' Histoire de La Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
Α΄ Νευρολογική Κλινική, Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ

Πανελλήνια Δημερίδα Ιστορίας της Ιατρικής

Η Ιστορία της Νευρολογίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα

26-27 Φεβρουαρίου 2016
Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Αθήνα

ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

- της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος
- του Institut d'Histoire de la Médecine, de l'Université Claude Bernard de Lyon, France
- του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
 - του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
 - της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ
 - του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου

Πρόεδροι: Γεώργιος Ανδρούτσος, τ. Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Επισκέπτης Καθηγητής του Παν/μίου Claude Bernard, Λυών, Γαλλίας, Υπεύθυνος Ιστορίας των Ιατροβιολογικών Επιστημών του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

Ιωάννης Ευδοκιμίδης, Καθηγητής Νευρολογίας, της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής, της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Αναπλ. Πρόεδροι: Μαριάννα Καραμάνου, Ιατρός-Δερματολόγος - Επισκέπτρια Καθηγήτρια Παν/μίου Claude Bernard, Λυών, Γαλλίας – Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Πόταγας, Αναπλ. Καθηγητής Νευρολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Λάιος, Αρχαιολόγος, Διδάκτωρ του ΕΚΠΑ, τελειόφοιτος Ιατρικής Σχολής

Αντιπρόεδροι: Νικόλαος Καρανδρέας, Καθηγητής Νευρολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Ελισσάβετ Καπάκη, Καθηγήτρια Νευρολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γρηγόριος Τσουκαλάς, Ιατρός, Διδάσκων Παν/μίου Claude Bernard, Λυών, Γαλλίας – Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Τιμητική Επιτροπή

Ν. Αγκάντη, Ομ. Καθ. Παθ/ανατομίας, τ. Αντιπρύτανης του Παν/ίου Ιωαννίνων

Γρ. Βασλαματζής, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μ. Βλασταράκος, Χειρ. ΩΡΛ, Πρόεδρος του Π.Ι.Σ.

Α.Μ. Δημόπουλος, Καθηγητής Θεραπευτικής, Πρύτανης του ΕΚΠΑ

Γ. Ζωγράφος, Καθηγητής Χειρουργικής, Αναπληρωτής Πρύτανη του ΕΚΠΑ

Ο. Ζώρας, Καθηγητής Χειρουργικής, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης

Β. Κονταξάκης, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Α. Κουνάδης, Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ, Ακαδημαϊκός

Γ. Κρεατσάς, Καθηγητής Γυναικολογίας, τ. Αντιπρύτανης του ΕΚΠΑ

Ι. Λιάππας, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Α. Μάνθος, Ομ. Καθ. Ιστολογίας, τ. Πρύτανης Αριστ/λείου Παν/ου Θεσσαλονίκης

Β. Μαυρέας, Καθηγητής Ψυχιατρικής, π. Αντιπρύτανης Παν/μίου Ιωαννίνων

†κ. κ Νικόλαος, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος

Ι. Πανούσης, Ομ. Καθ. Εγκληματολογίας, τ. Πρύτανης του Παν/ίου Θράκης

Χ. Παπαγεωργίου, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γ. Παπαδημητρίου, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Ε. Πατσούρης, Καθ. Παθολογοανατομίας, Κοσμήτωρ της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΕΚΠΑ

Θ. Πελεγρίνης, Ομ. Καθηγητής Φιλοσοφίας, π. Πρύτανης του ΕΚΠΑ

Δ. Πλουμπίδης, τ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γ. Πολυμενέας, Καθηγητής Χειρουργικής, Αναπληρωτής Πρύτανη του ΕΚΠΑ

Π. Σακκάς, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γ. Σκαλκέας, Ομ. Καθηγητής Χειρουργικής, Ακαδημαϊκός

Κ. Σολδάτος, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Ε. Σταμπουλής, Ομ. Καθηγητής Νευρολογίας, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Κ. Στεφανής, Ομ. Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ακαδημαϊκός

Λ. Στεφανής, Καθηγητής Νευρολογίας, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Π. Σφηκάκης, Καθηγητής Παθολογίας, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Επιστημονική Επιτροπή

Ε. Αγαπητός	Δ. Κόκκινος	Ι. Πολυχρονίδης
Α. Αδάμ	Ν. Κουλούρης	Ε. Πουλάκου-Ρεμπελάκου
Α. Αίσωπος	Σ. Κουλοχέρη	Α. Πρωτογέρου
Ν. Ανάγνου	Γ. Κουράκλης	Ε. Ρίζος
Μ. Αναγνωστούλη	Μ. Κουτσιλιέρης	Ν. Σαλάκος
Δ. Αναγνωστόπουλος	Γ. Κωνσταντακόπουλος	Κ. Σπέγγος
Γ. Αρσένης	Ν. Λεγάκης	Χ. Σπηλιοπούλου
Κ. Βαδικόλας	Ι. Λεκάκης	Α. Στρατηγός
Γ. Βαϊόπουλος	Χ. Λιονής	Θ. Τζαβάρας
Α. Βαρβαρήγου	Γ. Μαστοράκος	Π. Τζιβάρα
Γ. Βασλαματζής	Α. Μαχαίρας	Β. Τομαράς
Η. Γεωργάλας	Μ. Μόσχου	Δ. Τούσουλης
Θ. Δαρδαβέσης	Χ. Μπακούλα	Κ. Τρομπούκης
Ν. Δέγλερης	Χ. Νικολάου	Χ. Τσιγκρής
Ε. Δεληγεώρογλου	Θ. Νικολόπουλος	Ε. Φερεκίδης
Δ. Δικαίος	Γ. Παναγιωτακόπουλος	Α. Χατζηϊωάννου
Ι. Δοντά	Π. Πανταζάκος	Σ. Χατζηπαναγιώτου
Α. Δουζένης	Σ. Παπαγεωργίου	Χ. Χριστοδούλου
Θ. Ζαμπέλης	Ε. Πετεινάκη	Θ. Ψαλτοπούλου
Α. Καράβατος	Ε. Πετρίδου	
Δ. Κελέκης		

Οργανωτική Επιτροπή

Ι. Αρμένης	Χ. Κολοφούση	Θ. Παπαϊωάννου
Ε. Βασιλόπουλος	Ε. Κουτσοστάθης	Γ. Παπασταύρου
Ε. Βασιλοπούλου	Δ. Λάζαρης	Μ. Παπασταύρου
Μ. Βελονάκη	Φ. Μαρινέλη	Α. Πάσχος
Λ. Βλαδίμηρος	Κ. Μαρκάτος	Σ. Σαμαρά
Γ. Γκενεράλης	Ν. Μαστοράκος	Ζ. Σαριδάκη
Κ. Γκρίτζαλης	Ι. Μαυροειδής	Ε. Σταυρουλάκης
Ι. Γραμματικάκης	Α. Μιχαηλίδης	Α. Τσαρακλής
Ε. Δασκαλάκη	Α. Μ. Μιχαηλίδου	Κ. Τσιρόζογλου
Ε. Δρίνη	Γ. Μπεκιάρης	Α. Ι. Χαλδούπης
Ι. Ζερδές	Α. Μυλωνάς	Ε. Χατζηϊωάννου
Μ. Ζώζολου	†Δ. Παναγιωτόπουλος	

Διεθνής Επιτροπή – Comité International

J.-P.-H. Neidhardt	J.- P. Archimbaud	M. David
J. Chevallier	J.-M. Dubernard	

Τόπος και Χρόνος Δημερίδας

Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Έναρξη Συνεδρίου: 8.30, Παρασκευή 26 Φεβρουαρίου 2016

Εναρκτήρια Τελετή: 20.20, Παρασκευή 26 Φεβρουαρίου 2016

Δείπνο: 20.40, Παρασκευή 26 Φεβρουαρίου 2016

Λήξη εργασιών: 13.40, Σάββατο 27 Φεβρουαρίου 2016

Δικαίωμα Συμμετοχής

Η συμμετοχή στη Δημερίδα είναι **δωρεάν** και περιλαμβάνει:

- 1) παρακολούθηση του επιστημονικού προγράμματος,
- 2) καλαίσθητο τόμο περιλήψεων στους συμμετέχοντες με εργασία και πιστοποιητικό παρακολούθησης.
- 3) Προσφορά δείπνου και καφέ στα διαλείμματα.

Πληροφορίες Δημερίδας

- **Καθηγητής Γεώργιος Ανδρούτσος**

Πρόεδρος Δημερίδας

Τηλ. = 6979317712, e-mail: lyon48@otenet.gr

- **Δόκτωρ Μαριάννα Καραμάνου**

Αναπλ. Πρόεδρος Δημερίδας

Τηλ = 697-3606804, e-mail: mkaramanou@med.uoa.gr

Παρασκευή 26 Φεβρουαρίου 2016

8.30-9.20 Α΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Ε. Πουλάκου-Ρεμπελάκου, Ε. Σταυρουλάκης,
Α. Μυλωνάς

1. Ηρόφιλος ο Χαλκηδόνιος (331-280 π.Χ.): ο αλεξανδρινός πρόδρομος της νευρολογίας [14]

Κ. Γκρίτζαλης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς²,
Μ. Παπασταύρου³, Μ. Ζώζολου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard,
Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

2. Jacques Dubois (1478-1555): ένας κορυφαίος γάλλος ανατόμος και η περιγραφή της κυκλοφορίας του εγκεφαλονωτιαίου υγρού [23]

Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Ι. Μαυροειδής³, Μ. Βελονάκη³,
Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ι. Αρμένης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard,
Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

3. Η μελέτη των εξηρημένων αντανεκλαστικών και της τροποποίησης της συμπεριφοράς από το ρώσο φυσιολόγο Ιβάν-Πέτροβιτς Παβλώφ (1849-1936) [77]

Ε. Βασιλόπουλος³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

4. Ο διακεκριμένος γάλλος νευρολόγος Jean-Baptiste-Édouard Gélinau (1828-1906) και το έργο του [58]

Κ. Λάιος, Μ. Παπασταύρου (Διάλεξη)

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 5. Edme-Félix-Alfred Vulpian (1826-1887): ένας σπουδαίος γάλλος νευρολόγος και φυσιολόγος του 19^{ου} αιώνα [56]**
Φ. Μαρινέλη, Ε Κουτσοστάθης [Διάλεξη]
Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

9.20-10.10 Β΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Γ. Βαϊόπουλος, Σ. Κουλοχέρη, Χ. Κολοφούση

- 6. Ο γάλλος νευρολόγος Jean-Baptiste-Octave Landry (1826-1865) και η συμβολή του στην πρόοδο της νευρολογίας [57]**
Γ. Παπασταύρου, Κ. Γκρίτζαλης (Διάλεξη)
Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 7. Ο πορτογάλλος νευρολόγος Antonio-Caetano de Abreu Freire Egas Moniz (1874-1955) και η λοβοτομή [99]**
Α. Μ. Μιχαηλίδου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 8. Pierre-Paul Broca (1824-1880): κορυφαίος γάλλος χειρουργός και νευρολόγος του 19^{ου} αιώνα και θεμελιωτής της ανθρωπολογίας [54]**
Μ. Βελονάκη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 9. Η «τρομώδης παράλυση» το 19^ο αιώνα: από τον James Parkinson (1755-1824) στον Jean-Martin Charcot (1825-1893) [33]**
Γ. Τσουκαλάς², Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³,
Ε. Δασκαλάκη³, Σ. Σαμαρά³, Ι. Αρμένης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 10. Ο Sir Charles-Scott Sherrington (1857-1952), θεμελιωτής της νευρολογικής σχολής της Μεγάλης Βρετανίας [87]**
Ε. Βασιλόπουλος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Ε. Βασιλοπούλου³, Ε. Κουτσοστάθης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

10.10-10.55 Γ' Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Αίσωπος, Ι. Δοντά, Ε. Ρίζος

- 11. Charles-Ernest Lasègue (1816-1883): ένας εξέχων γάλλος νευροψυχίατρος [51]**

Μ. Βελονάκη³, Ι. Αρμένης³, Ι. Μαυροειδής³, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 12. Το χρονικό ανακάλυψης της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας γνωστής και ως «νόσος των Creutzfeldt-Jakob» [110]**

Μ. Καραμάνου^{1,2}, Χ. Κολοφούση² (Διάλεξη)

¹Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

²Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 13. Ο γάλλος κλινικός και νευρολόγος Louis-Joseph-Théophile Landouzy (1845-1917) και η συνεισφορά του στη νευρολογία του 19^{ου} αιώνα [73]**

Μ. Παπασταύρου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Σ. Σαμαρά³,

Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Ι. Μαυροειδής³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 14. Karl Wernicke (1848-1905): ένας σημαντικός νευροανατόμος και ψυχίατρος, εκ των κυριοτέρων εκπροσώπων της γερμανικής νευροψυχιατρικής σχολής του 19^{ου} αιώνα [74]**

M. Βελονάκη³, Γ. Βελονάκης, Μ. Καραμάνου^{2,3},
Α. Μ. Μιχαηλίδου³, Γ. Παπασταύρου³, Χ. Κολοφούση³,
Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 15. Jean Lhermitte (1877-1959): ένας κορυφαίος γάλλος νευροψυχίατρος του 20^{ου} αιώνα [108]**

Ι. Αρμένης³, Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

10.50-11.30 Δ' Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Αδάμ, Θ. Νικολόπουλος, Σ. Χατζηπαναγιώτου

- 16. Ο ισπανός ιατρός και ιστολόγος Santiago Ramón y Cajal (1852–1934), θεμελιωτής της σύγχρονης νευροεπιστήμης [78]**

Ε. Βασιλόπουλος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Σ. Σαμαρά³,
Μ. Βελονάκη³, Ε. Κουτσοστάθης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 17. Ο άγγλος John-Hughlings Jackson (1835-1911), ένας από τους πατέρες της σύγχρονης νευρολογίας [63]**

Μ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} [Διάλεξη]

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

18. Paul-Julius Möbius (1853-1907): ένας διάσημος γερμανός νευροψυχίατρος [80]

Μ. Ζώζολου³, Γ. Γκενεράλης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Ι. Αρμένης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude

Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

19. Georges-Albert-Édouard-Brutus Gilles de la Tourette (1857-1904): ένας από τους γνωστότερους γάλλους νευρολόγους μαθητές του Charcot [88]

Α. Τσαρακλής³, Ε. Παναγούλη, Ε. Βασιλοπούλου³,

Κ. Μαρκάτος³, Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude

Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

20. Fulgence Raymond (1844-1910): ένας κορυφαίος γάλλος νευροψυχίατρος, συνεχιστής του έργου του Charcot [70]

Σ. Σαμαρά³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Μαρκάτος³, Ι. Γραμμα-

τικάκης³, Ι. Αρμένης³, Γ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude

Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

11.30-12.15 Ε΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Χατζηϊωάννου, Β. Τομαράς, Ε. Πετεινάκη

21. Vladimir-Mikhailovitch Bechterev (1857-1927): ένας κορυφαίος ρώσος νευρολόγος και ψυχολόγος [84]

Ε. Κουτσοστάθης³, Φ. Μαρινέλη³, Μ. Καραμάνου^{2,3},

Ι. Μαυροειδής³, Ι. Αρμένης³, Α. Τσαρακλής³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude

Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

22. Η συμβολή στη νευρολογία του γάλλου νευροπαθολογο-ανατόμου Paul Blocq (1860-1896) [90]

Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Μ. Παπασταύρου³, Α. Τσαρκλής³, Μ. Ζώζολου³, Χ. Κολοφούση³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

23. Paul-Marie-Louis-Pierre Richer (1849-1933): διάσημος γάλλος νευροανατόμος και γλύπτης, μαθητής του Charcot [75]

Σ. Σαμαρά³, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Βελονάκης, Μ. Βελονάκη³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

24. Ο διακεκριμένος νευρολόγος και πολιτικός Désiré-Magloire Bourneville (1840-1909) και η ανακάλυψη τής ομώνυμης νόσου [67]

Μ. Καραμάνου^{1,2}, Κ. Σπέγγος³ (Διάλεξη)

¹Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

²Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

³Α' Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

25. Οι αντιλήψεις για τη σπονδυλική στήλη (ΣΣ) στην Αρχαιότητα και το Βυζάντιο [21]

Κ. Μαρκάτος³, Γ. Τσουκαλάς², Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Α. Μυλωνάς³, Χ. Κολοφούση³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

12.15-12.30 Διάλειμμα - Καφές

12.30-13.10 ΣΤ' Συνεδρία

Προεδρείο: Κ. Σπέγγος, Μ. Μόσχου, Χ. Χριστοδούλου

26. Ο εξέχων γερμανός νευροψυχίατρος Alois Alzheimer (1864-1917) και η ομώνυμη νόσος [92]

Μ. Βελονάκη³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Β. Σ. Βελονάκη³,
Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Σ. Σαμαρά³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

27. Η συμβολή του γάλλου νευρολόγου Jean Nageotte (1866-1948) στη νευροανατομία [94]

Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Σ. Σαμαρά³, Μ. Καραμάνου^{2,3},
Μ. Βελονάκη³, Ε. Βασιλόπουλος³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

28. Constantin von Economo (1876-1931): ένας σημαντικός ελληνοαυστριακός νευροψυχίατρος [107]

Ι. Μαυροειδής³, Σ. Γραμματικάκη, Μ. Καραμάνου^{2,3},
Κ. Λάιος³, Α. Τσαρακλής³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

29. Jean-Pierre-Marie Flourens (1794-1867): ένας σημαντικός γάλλος νευρολόγος και φυσιολόγος [43]

Ι. Ζερδές¹, Λ. Βελέντζα², Γ. Γεωργούντζος³, Μ. Καραμάνου^{4,5},
Κ. Λάιος⁵, Γ. Τσουκαλάς⁴, Γ. Ανδρούτσος^{4,6}
¹Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
²5ετής φοιτήτρια, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
³4ετής φοιτητής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών
⁴Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
⁵Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
⁶Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

30. Jean-Martin Charcot (1825-1893): η ζωή και το έργο του γάλλου θεμελιωτή της νευρολογίας [55]

Σ. Σαμαρά³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

13.10-14.00 Ζ' Συνεδρία

Προεδρείο: Ι. Λιάππας, Χ. Μπακούλα, Χ. Νικολάου

31. Οι γερμανοί νευροανατόμοι Cécile (1875–1962) και Oskar Vogt (1870–1959), δύο πρωτοπόροι ερευνητές της κύτταρο-αρχιτεκτονικής του εγκεφάλου [95]

Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Μ. Βελονάκη³, Φ. Μαρινέλη³, Μ. Παπασταύρου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

32. François Pourfour du Petit (1664-1741): ο γάλλος πρόδρομος της νευρολογίας, που έθεσε τις βάσεις της θεωρίας της ετερόπλευρης νεύρωσης [25]

Γ. Τσουκαλάς², Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Μ. Βελονάκη³, Μ. Παπασταύρου³, Α. Μ. Μιχαηλίδου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

33. Hans Berger (1873-1941): ο γερμανός θεμελιωτής της ηλεκτροεγκεφαλογραφίας [97]

Ε. Βασιλόπουλος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Γ. Παπασταύρου³, Κ. Γκρίτζαλης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

34. Jean-Athanase Sicard (1872-1929): ένας σημαντικός γάλλος νευρολόγος και ακτινολόγος [96]

Γ. Παπασταύρου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Μ. Βελονάκη³, Κ. Μαρκάτος³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

35. Ο βρετανός νομπελίστας νευρολόγος και φυσιολόγος Sir Henry Hallett Dale (1875-1968) και η θεωρία του για τη χημική διαβίβαση της νευρικής ώσης [104]

Α. Μ. Μιχαηλίδου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς²,

Κ. Λάιος³, Σ. Σαμαρά³, Ε. Βασιλόπουλος³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

36. Ο πασίγνωστος γάλλος νευρολόγος και μαθητής του Charcot, Joseph-François Babinski (1857-1932) και το περίφημο ομώνυμο σημείο [86]

Σ. Σαμαρά³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

14.00-14.45 Η΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Π. Πανταζάκος, Ν. Σαλάκος, Θ. Ψαλτοπούλου

37. Ο εκκεντρικός κορυφαίος γάλλος νευροψυχίατρος Édouard Brissaud (1852-1909) και ο αγώνας του για τη συνένωση νευρολογίας και ψυχιατρικής [79]

Σ. Σαμαρά, Κ. Λάιος (Διάλεξη)

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 38. Ο Λόρδος Αύγουστος της Έσθης (1794–1848): το πρώτο τεκμηριωμένο περιστατικό σκλήρυνσης κατά πλάκας, πριν την κλασσική περιγραφή της από τον Jean-Martin Charcot (1825-1893) [42]**

M. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Μ. Βελονάκη³, Φ. Μαρινέλη³, Ι. Αρμένης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 39. Jean-Alexandre Barré (1880-1967): διαπρεπής γάλλος νευρολόγος, μαθητής των Joseph Babinski και Georges-Charles Guillain [109]**

M. Βελονάκη³, M. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Σ. Σαμαρά³, Ι. Μαυροειδής³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 40. Ο γάλλος νευρολόγος Antoine-Laurent-Jesse Bayle (1799-1858) και η προϊούσα γενικευμένη παράλυση [46]**

Ι. Αρμένης³, Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Μ. Παπασταύρου³, Χ. Κολοφούση³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 41. Ο γάλλος νευρολόγος Raymond-Matthieu-Jean Garcin (1897-1971) και η συμβολή του στη νευρολογία [113]**

Κ. Λάιος³, Μ. Μόσχου⁴, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Γκενεράλης³, Κ. Γκρίτζαλης³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

⁴Α' Οφθαλμολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

14.45-15.10 Θ΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Σ. Παπαγεωργίου, Θ. Ζαμπέλης, Ν. Ιακωβίδου

42. Guillaume Duchenne de Boulogne (1806-1875):

**ο θεμελιωτής της ηλεκτροφυσιολογίας
και της μυοπαθολογίας [48]**

Ι. Αρμένης³, Σ. Σαμαρά³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Παπασταύρου³,
Ι. Μαυροειδής³, Ε. Κουτσοστάθης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

43. Η επιληψία («Ιερή Νόσος») κατά τους Αρχαίους Έλληνες [6]

Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Σ. Σαμαρά³, Ε. Δασκαλάκη³,
Ι. Μαυροειδής³, Ι. Αρμένης³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

**44. Γεώργιος Κοτζιάς (1918-1977): κορυφαίος ερευνητής
με καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση
των πασχόντων από τη νόσο του Parkinson [119]**

Α. Μυλωνάς (Διάλεξη)

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

**45. Από τη νευροψυχιατρική του παιδιού στη σύγχρονη
παιδοψυχιατρική [131]**

Δ. Αναγνωστόπουλος

Παιδοψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

**46. Τα «οράματα» του Στρατηγού Μακρυγιάννη (1797-1864)
και η όψιμη μετατραυματική επιληψία [45]**

Β. Τομαράς, Δ. Πλουμπίδης (Διάλεξη)

Α΄ Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 47. Jean-Pierre-René Cruchet (1875-1959): ο γάλλος νευρολόγος που περιέγραψε τη ληθαργική εγκεφαλίτιδα [103]**
Ι. Μαυροειδής³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς²,
Ι. Αρμένης³, Μ. Βελονάκη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

15.10-16.00 Ι΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Δ. Αναγνωστόπουλος, Γ. Μπεκιάρης, Σ. Σαμαρά,
Φ. Μαρινέλη

- 48. Joseph-Jules Déjerine (1849-1917): ένας διάσημος γάλλοελβετός νευρολόγος, πρωτοπόρος στη μελέτη της λειτουργικής ανατομίας του εγκεφάλου [76]**
Σ. Σαμαρά², Γ. Τσουκαλάς^{1,2} (Διάλεξη)
¹Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
²Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 49. Ο διάσημος σκωτσέζος κλινικός και φιλόσοφος William Cullen (1712-1790) και η θεωρία του για το ρόλο και τη λειτουργία του νευρικού συστήματος [27]**
Ι. Μαυροειδής³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³,
Ε. Κουτσοστάθης³, Γ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 50. Η συμβολή του ελβετού φυσιολόγου και φυσιολόγου Victor-Albrecht von Haller (1708-1777) στη μελέτη της διεγερσιμότητας των μυών και της ευαισθησίας των νεύρων [26]**
Κ. Γκρίτζαλης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ι. Μαυροειδής³,
Σ. Σαμαρά³, Ι. Αρμένης³, Κ. Λάιος³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

51. Στοιχεία νευρολογίας σε βυζαντινές αγιολογικές διηγήσεις [22]

Δ. Μπελντέκος

Καρδιολογική Κλινική, Τζάνειο Νοσοκομείο Πειραιά

16.00 – 16.10 Διάλειμμα – Καφές

16. 10 – 17.00 ΙΑ΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Γ. Αρσένης, Γ. Γκενεράλης, Ε. Κουτσοστάθης,
Μ. Παπασταύρου

52. Claude Bernard (1813-1878): ο θεμελιωτής της φυσιολογίας και της πειραματικής ιατρικής [49]

Ι. Μαυροειδής³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

53. Ιστορική αναδρομή των νευρολογικών εκδηλώσεων των ρευματικών νοσημάτων [134]

Μ. Κανάκης, Γ. Βαϊόπουλος (Διάλεξη)

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

54. Ο σκωτσέζος φυσιολόγος Marshall Hall (1790-1857) και η διατύπωση της «θεωρίας του αντανakλαστικού τόξου» [41]

Κ. Μαρκάτος^{1,2,3}, Α. Τερλής³, Α. Καμινιώτη³, Αρ. Κωνσταντίνα⁴,
Μ. Καραμάνου^{1,5}, Γ. Τσουκαλάς⁵, Γ. Ανδρούτσος^{5,6}

¹Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α.

²Α΄ Ορθοπαιδική Κλινική «Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center»

³Νευρολογική Κλινική «Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center»

⁴Ιατρικό Κέντρο «Αρχάγγελιοι»

⁵*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

⁶Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

55. Απεικονίσεις νευρολογικών διαταραχών στην αρχαία ελληνική τέχνη [9]

Κ. Λάιος³, Μ. Μόσχου⁴, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ε. Κουτσοστάθης³,
Γ. Τσουκαλάς², Γ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

⁴Οφθαλμολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

56. Η νοσταλγία του νευρολόγου [130]

Π. Σακκάς

Α' Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

17.00-20.00 IB' Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Γαρδίκας, Ν. Καλφάκης

57. Η οργάνωση της νευρολογίας στην Ελλάδα κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα: το παράδειγμα του Αιγινήτειου Νοσοκομείου [115]

Δ. Κριτσωτάκη (Διάλεξη)

Ιστορικός, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Κρήτης

58. Η ανάδυση της επιληψίας ως νευρολογικής διαταραχής: μία μελέτη των αρχείων του John Hughlings Jackson στο National Hospital for the Paralyzed & Epileptic [62]

Β. Λέκκα (Διάλεξη)

Ιστορικός, Διδάκτωρ ΜΙΘΕ

59. Ιστορική εξέλιξη της φύσης και της σημασίας των κοιλιών του εγκεφάλου και του εγκεφαλονωτιαίου υγρού (από το 3.000 π.Χ. μέχρι σήμερα) [3]

Ι. Πολυχρονίδης (Διάλεξη)

Νευρολόγος- Ψυχίατρος, Διδάκτωρ ΕΚΠΑ

60. Το περιοδικό Εγκέφαλος (1950-1953) και η συντακτική του επιτροπή [121]

Δ. Πλουμπίδης (Διάλεξη)

Α' Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 61. Από τη φρενολογική «επινόηση» του φλοιού, στη νευροψυχολογία [124]**
Α. Καράβατος (Διάλεξη)
Ψυχιατρική Κλινική, Ιατρική Σχολή Αριστοτέλειου Παν/μίου
- 62. Δάνεια και Αντιδάνεια: η περίπτωση της αφασίας [135]**
Κ. Πόταγας (Διάλεξη)
Α' Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 63. Ο Περί Λόγου, Λαλιάς, Διανόησης και Δεξιοχειρίας λόγος του Γεώργιου Παμπούκη (1885-1957) [133]**
Ι. Ευδοκίμидης, Κ. Πόταγας (Διάλεξη)
Α' Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 64. Το Αιγινήτειο στις αρχές του 20^{ου} αιώνα [116]**
Ι. Ευδοκίμидης (Διάλεξη)
Α' Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 65. Η ψυχοπαθολογία της πείνας, του φόβου και του άγχους: η πρώτη ελληνική ψυχιατρική έρευνα στο γενικό πληθυσμό [136]**
Β. Μαυρέας (Διάλεξη)
Ψυχιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

20.00-20.20 Εναρκτήριος Ομιλία

Προεδρείο: Ο. Ζώρας, Ν. Αγκάντη, Γ. Ζωγράφος

- 66. Ο νευρωτικός εγκληματίας [127]**
Ι. Πανούσης (Επίσημη Διάλεξη)
Τμήμα ΜΜΕ του ΕΚΠΑ

20.20-20.40 Τελετή Έναρξης - Χαιρετισμοί

20.40 Δείπνο

Σάββατο 27 Φεβρουαρίου 2016

9.00-9.45

ΙΓ΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Πάσχος, Μ. Ζώζολου, Μ. Βελονάκη,
Ε. Δασκαλάκη

- 67. Ο γερμανός θεμελιωτής της «φρενολογίας» Franz-Joseph Gall (1758-1828): ένας από τους σημαντικότερους νευροανατόμους και φυσιολόγους του 19^{ου} αιώνα [35]**
Σ. Γραμματικάκη, Ι. Μαυροειδής³, Μ. Καραμάνου^{2,3} Κ. Λάιος³, Σ. Σαμαρά³, Μ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 68. Περί νευρίου λόγος, κατά μία γλωσσολογική προσέγγιση της ιστορίας της νευρολογίας [2]**
Ε. Σταυρουλάκης (Διάλεξη)
Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 69. Gilbert-Louis-Simeon Ballet (1853-1916): ένας κορυφαίος γάλλος νευροψυχίατρος [81]**
Α. Τσαρακλής, Ε. Παναγούλη (Διάλεξη)
Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 70. Raymond Vieussens (1641-1715): η συμβολή του μεγάλου γάλλου ανατόμου στη νευρολογία [24]**
Χ. Κολοφούσης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Μ. Ζώζολου³, Γ. Γκενεράλης³, Σ. Σαμαρά³, Φ. Μαρινέλη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 71. Ο κορυφαίος σκωτσέζος ιατρός και φιλόσοφος John Brown (1735-1788) και η ομώνυμη θεωρία («βραουνισμός») [28]**

A.M. Μιχαηλίδου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Σ. Σαμαρά³, Κ. Λάιος³,
Γ. Τσουκαλάς², Φ. Μαρινέλη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

9.45-10.30 ΙΔ΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Μ. Αναγνωστούλη, Δ. Λάζαρης, Α. Μιχαηλίδης,
Ι. Μαυροειδής

- 72. Charles-Édouard Brown-Séquard (1817-1894): ο γάλλος θεμελιωτής της ενδοκρινολογίας και πρωτοπόρος της νευρολογίας και της φυσιολογίας [52]**

Ε. Δασκαλάκη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 73. Georges-Charles Guillaumin (1876-1961): διάσημος γάλλος νευρολόγος, συνεχιστής του έργου των Jean-Martin Charcot και Pierre Marie [106]**

Μ. Βελονάκη, Ι. Γραμματικάκης (Διάλεξη)

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 74. Luigi Galvani (1737-1798): ο ιταλός φυσιολόγος και φυσικός που θεμελίωσε τη θεωρία του «ζωικού ηλεκτρισμού» («βιοηλεκτρισμού») [30]**

Χ. Κολοφούσης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Σ. Σαμαρά³, Μ. Βελονάκη³,
Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 75. Η μεγάλη συμβολή του κορυφαίου γάλλου φυσιολόγου και φαρμακολόγου François Magendie (1783-1855) στη μελέτη του νευρικού συστήματος [40]**

Ε. Κουτσοστάθης³, Φ. Μαρινέλη³, Μ. Καραμάνου^{2,3},
Χ. Κολοφούσης³, Α. Μυλωνάς³, Μ. Ζώζολου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 76. Ο αμερικανός φυσιολόγος Joseph Erlanger (1874-1965) και η χρήση του καθοδικού παλμογράφου στη μελέτη των λειτουργιών των νευρικών ινών [98]**

Κ. Μαρκάτος^{1,2,4}, Α. Τερλής³, Α. Καμινιώτη³, Μ. Καραμάνου^{1,6},
Γ. Τσουκαλάς⁶, Αρ. Κωνσταντίνου⁴, Γ. Ανδρούτσος^{5,6}

¹Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α.

²Α' Ορθοπαιδική Κλινική «Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center»

³Νευρολογική Κλινική «Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center»

⁴Ιατρικό Κέντρο «Αρχάγγελος»

⁵Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

⁶Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

10.30-10.45 Διάλειμα - Καφές

10.45-11.35 ΙΕ' Συνεδρία

Προεδρείο: Ν. Βιτωράτος, Α. Βαρβαρήγου, Γ. Μαστοράκος

- 77. Ο εξέχων άγγλος νευρολόγος James Parkinson (1755-1824) και η ομώνυμη νόσος [32]**

Ι. Μαυροειδής³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude
Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 78. Pierre Marie (1853-1940): ένας κορυφαίος γάλλος νευρολόγος, διάδοχος του Charcot, με μεγάλη συμβολή στην ενδοκρινολογία [82]**

Σ. Σαμαρά³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 79. Η ιστορία της νευροσύφιλης και ο αντίκτυπός της στην τέχνη [132]**

Γ. Παναγιωτακόπουλος (Διάλεξη)

Εργαστήριο Γενικής Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών

- 80. Η συμβολή της ζωγραφικής στη διαδρομή της νευρολογίας ανά τους αιώνες: μία αμφίδρομη σχέση [126]**

Μ. Αναγνωστούλη (Διάλεξη)

Α' Νευρολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 81. Οι παρατηρήσεις, το 1758, ενός κεφαλονίτη ιατρού για τις μυϊκές συσπάσεις και τη θεραπευτική χρήση του μαγνήτη: συμβολή στην ιστορία της ελληνικής νευρολογίας [34]**

Π. Τζιβάρα

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

11.35-12.15 ΙΣΤ' Συνεδρία

Προεδρείο: Α. Πρωτογέρου, Π. Τζιβάρα, Θ. Παπαϊωάννου

- 82. Ο κορυφαίος γάλλος ογκολόγος Gustave-Samuel Roussy (1874-1948) και τα επιτεύγματά του στον τομέα της νευρολογίας [100]**

Ε. Κουτσοστάθης³, Φ. Μαρινέλη³, Μ. Καραμάνου^{2,3},

Μ. Βελονάκη³, Σ. Σαμαρά³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 83. Théophile Alajouanine (1890-1980): ένας σημαντικός γάλλος νευρολόγος και εξέχων ιστορικός της ιατρικής [112]**
Κ. Λάιος¹, Μ. Μόσχου² (Διάλεξη)
¹Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
²Α' Οφθαλμολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
- 84. Ο αμερικανός Herbert-Spencer Gasser (1888-1963) και η συμβολή του στην κατανόηση της διαφοροποιημένης λειτουργίας των νευρικών ινών [111]**
Χ. Κολοφούση³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 85. «Λευκός ελλέβορος»: η νευρολογική τοξική δράση του φυτού και η πιθανή σχέση του με το θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου (356 - 323 π.Χ.) [13]**
Ι. Γραμματικάκης^{1,3}, Δ. Βενιζέλου¹, Κ. Αλουπογιάννης¹, Β. Μητσόπουλος¹, Ε. Βασιλοπούλου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ν. Παπαντωνίου¹
¹Γ· Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 86. Ο γάλλος νευρολόγος Louis-Édouard-Octave Crouzon (1874-1938) και η συμβολή του στην πρόοδο της νευρολογίας [101]**
Ι. Μαυροειδής³, Κ. Λάιος³, Γ. Τσουκαλάς², Ι. Αρμένης³, Μ. Ζώζολου³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

87. Διαχρονικές εξελίξεις στον ορισμό και τη διάγνωση του εγκεφαλικού θανάτου [123]

Ε. Βασιλόπουλος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Κ. Λάιος³, Μ. Μόσχου⁴,
Χ. Κολοφούση³, Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

⁴Α' Οφθαλμολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

12.15-12.50 ΙΖ' Συνεδρία

Προεδρείο: Ι. Γραμματικάκης, Α. Τσαρακλής, Ι. Αρμένης,
Α.Μ. Μιχαηλίδου

88. Οι νευρολογικές δράσεις και η χρήση του μανδραγόρα στην Αρχαία Ελλάδα [7]

Κ. Αλουπογιάννης¹, Δ. Βενιζέλου¹, Μ. Μπρόζου¹,

Δ. Βαϊδάκης¹, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ι. Γραμματικάκης^{1,3}

¹ Γ· Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

89. Η ιστορική εξέλιξη της νευρολογίας στη Λυών της Γαλλίας [125]

Γ. Τσουκαλάς², Γ. Ανδρούτσος^{1,2} (Διάλεξη)

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

90. Το «ενθραστικό πάθος» («ένθεη μανία») [8]

Κ. Τσιρόζογλου³, Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς²,
Α. Μ. Μιχαηλίδου³, Φ. Μαρινέλη³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 91. Ο σκωτσέζος Sir Charles Bell (1774-1842): ένας από τους γνωστότερους νευροφυσιολόγους και ανατόμους της εποχής του [38]**

Ι. Μαυροειδής³, Σ. Γραμματικάκη, Κ. Λάιος³, Ι. Αρμένης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Α.Μ. Μιχαηλίδου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}

¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 92. Η ανάπτυξη και εξέλιξη της χειρουργικής της ΣΣ στην Ελλάδα κατά και μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο [129]**

Κ. Μαρκάτος¹, Δ. Κορρές², Ν. Ευσταθόπουλος²

¹Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

²Β΄ Ορθοπαιδική Κλινική. Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

12.50-13.40 ΙΗ΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Κ. Γκρίτζαλης, Κ. Μαρκάτος, Γ. Παπασταύρου, Ε. Βασιλόπουλος

- 93. Manfred-Joshua Sakel (1900-1965): ένας διάσημος αυστριακός νευροψυχίατρος [114]**

Μ. Ζώζολου, Γ. Γκενεράλης (Διάλεξη)

Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 94. «Κώνειο το σικτόν» («conium maculatum»): η τοξική του δράση στο νευρικό σύστημα και η τραγική περίπτωση του Σωκράτη (469 - 399 π.Χ.) [11]**

Δ. Βενιζέλου¹, Ι. Γραμματικάκης^{1,3}, Δ. Βαϊδάκης¹, Ν. Καρρέρ¹, Κ. Λάιος³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Ν. Παπαντωνίου¹

¹Γ· Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

²*Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France*

³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

- 95. Ο ιταλός φυσικός Alessandro Volta (1745-1827) και η ηλεκτρική διέγερση των μυών [31]**
Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³, Ι. Αρμένης³, Ι. Μαυροειδής³,
Ε. Κουτσοστάθης³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 96. Η συμβολή στη νευρολογία του γάλλου θεμελιωτή της «φυσιολογικής ιατρικής» François-Joseph-Victor Broussais (1772 – 1838) [36]**
Α. Ντάνας, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³,
Ι. Αρμένης³, Γ. Παπασταύρου³, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 97. Ο ιταλός ιστολόγος Camillo Golgi (1844-1926) και η συμβολή του στην έρευνα της δομής του νευρικού συστήματος [69]**
Μ. Ζώζολου³, Γ. Γκενεράλης³, Γ. Τσουκαλάς², Κ. Λάιος³,
Σ. Σαμαρά³, Μ. Καραμάνου^{2,3}, Γ. Ανδρούτσος^{1,2}
¹Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών
²Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France
³Εργαστήριο Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
- 98. Ο Γαληνός ο Περγαμηνός (129-201) και η πρώτη περιγραφή του παλίνδρομου λαρυγγικού νεύρου [17]**
Μ. Μπρόζου¹, Ι. Γραμματικάκης^{1,2}, Π. Σκάρπας¹,
Κ. Πατσούρας¹, Π. Παναγόπουλος¹, Μ. Καραμάνου^{2,3},
Χ. Χρέλιας¹
¹Γ· Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
²Εργαστήριο Ιστορίας Ιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ
³Institut d'Histoire de la Médecine, Université Claude Bernard, Lyon, France

